

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput VI. Adulterii pessimæ sequelæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

CAPUT VI.

Adulterii pessimæ sequela.

Novi quidam Casuistæ docere ausi sunt, adulterium nullum committi, si consentiat maritus, ut uxor sua cum altero concumbat; adulterium enim, ajunt, proprie est juris usurpatio, quod ad maritum spectat, & quod alteri cedere potest: hinc cum marito consentienti nulla fiat injuria, peccatum hoc simplex est fornicatio (a). Hæc doctrina damnatur ab Evangelio, ab omnibus sanctis Patribus, a cunctis Canonibus, civilibusque Legibus, ubi nusquam hæc reperitur distinctio. *Mulier* (ait sanctus Paulus 1. Cor. 7.) *sui corporis potestatem non habet, sed vir*; quæ illi potestas a Deo est tradita, ut illa ad humani generis propagationem utatur, vel in suæ concupiscentiæ remedium, quam propterea potestatem alteri nullo pacto cedere potest. Etenim hominum propagatio ea lege facienda est, quam Deus statuit, nimirum a personis matrimonio junctis, quæ conjunctione hac non solum filios gignant, sed etiam recte alant, pieque instruant. Adulterium etsi a marito permissum huic fini opponitur, æque ac fornicatio; etenim pueri, qui inde nascerentur, desererentur a marito, qui, an sui essent, ignoraret. Nec interim maritus concupiscen-

(a) *Copula cum conjugata consentiente marito non est adulterium: adeoque sufficit in confessione dicere se esse fornicatum. Est 50ma. inter damnatas ab Innocentio XI.*

cupiscentiam suam extingueret, sed illius, cui uxorem suam cedit; ipse vero ad aliam sibi quærendam sceminam a concupiscentia sua teneretur. Nec ista juris sui cessio efficeret, quin Sacramenti sanctitas violaretur; ac proinde speciale peccatum fieret fornicatione simplici enormius. Expresse id tradit sanctus Thomas hæc Ecclesiastici verba explicans: *Omnis mulier relinquens virum suum peccabit* (2. 2. quæst. 44. art. 8.). Verum quæstionem hanc decidit Ecclesia speciales pœnas statuens in maritos, qui uxoribus suis mœchari permittunt. En Canones: *Uxor conscio viro mœchata, nec in obitu quidem communicabitur. Si quis conjugem fornicari consenserit, diebus omnibus vitæ in pœnitentia erit, arbitrio prudentis Sacerdotis.* Has enim tam severas pœnas Ecclesia non statuit, nisi ob adulterii enormitatem; levioribus siquidem pœnis fornicationem simplicem punit. Ista novorum Casuistarum opinio familias turbat, dum illegitimos illis hæredes injuste inserit: maritatam mulierem cum illis bonis collocat, quæ potest possessor pro libitu alteri cedere: adulterio peculiarem malitiam eripit, propter quam amplius mulierum odium meretur, & ab aliis luxuriæ speciebus distinguitur. Denique civiles leges mulierem adulterii convictam male punirent, quando adulterio suo maritum consensisse probare posset.

Inter majora mala, quæ ex adulterio pro-
manant, illud est, filios legitimos a successione
sibi debita repelli, ut spurii ipsa tradatur:
H 3 cui

cui malo difficillimum est mederi. Id enim fieri nequit, quin crimen suum mulier detegat, quod vix ulla facile præstabit; & pauci admodum casus sunt, in quibus adultera crimen suum fateri teneatur.

Docent communiter Doctores, si mulier specialia bona possideat, de quibus possit dispo-
nere, filiis legitimis hæc esse tribuenda, ut illatum illis damnum sarciantur. Alii docent, debere ipsam illegitimis liberis persuadere, ut Religionem aliquam ingrediantur: id vero intelligendum est de simplici exhortatione, non de vi, neque de re ulla, quæ vim sapiat. Si manuum suarum opere, & labore potest aliquid acquirere, hæredibus hinc satisfaciat, qui successione jacturam patiuntur. Auctores aliqui, veluti Sotus, Hadrianus, & Major dicunt, teneri ipsam crimen suum patefacere, si hæreditas infamiam superet, aut æquet, attenta conditione personæ, quæ tam vilis esse potest, ut nulla ejus habenda sit ratio. Innocentius, Panormitanus, Hostiensis, Gabriel, Sylvester, alique Theologi docent, si mulieris vita in discrimen adducatur, ipsam non teneri crimen suum patefacere; adduntque, si de ingenti hæreditate ageretur, veluti de successione ad Principatum, teneretur ipsa etiam cum vitæ discrimine crimen suum detegere. Adultera honorem suum mœchando vere amisit, ut Theologi illi ajunt. Nonne igitur æquum est, ut coram hominibus infamis ipsa evadat? An vero ut infamiam publicam evitaret, licitum ipsi foret

Divortium parti pars adultera &c. 119

Principatum, vel ingentem hæreditatem legitimis hæredibus eripere? Nonne publica utilitas privatæ debet anteferri? Si vero mulierem criminis sui vere pœniteat, privatamne infamiam suam tanti æstimet; an contra eandem humiliter ferat?

Adulterinus filius credere non tenetur matri suæ, quæ ipsum illegitimum asserat; si vero illi credat, hæreditatem debet restituere, exceptis fructibus bona fide consumptis.

Idem restitutionis onus, quod adulteræ; adultero etiam injungitur, qui hæredibus, aut marito expensas pro alendis spuriiis factas debet restituere. Quod verum est, si adulter certus sit spurios fuisse a se genitos; nam si dubitaret propter matris infamiam, quæ cum pluribus solita fuit peccare, restituendi onere adulter levaretur.

Si mulier, aut vir pueros suos Hospitali tradat, ubi alantur; tenentur alimentorum expensas Hospitali restituere.

At tam ægre hæ sunt restitutiones, ut vix unus aut alter easdem præstet. Sarius igitur est hoc vitare peccatum, quod mala gignit, quibus mederi vix aliquis potest.

C A P U T VII.

Divortium parti pars adultera tenetur.

Divina lex, quæ a maritis adulteras uxores occidi prohibet, eas dimittere, & quoad habitationem ab iis recedere viris permittit. Id

H 4

ex